

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Financiën

Nummer

Kenmerk
2025-001571

Raad d.d.
26-03-2025

Paragraaf begroting
N.v.t.

Portefeuillehouder
A.A. (Arend) Meijer

Steller
D. van Hal

Datum
18 februari 2025

Onderwerp
**Actualisatie Verordening financieel
beleid, beheer en organisatie**

Geadviseerd besluit

De Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025 vaststellen.

Toelichting op beslispunten

Het doel van deze verordening is om op hoofdlijnen duidelijk en eenduidig de spelregels vast te leggen voor het financieel beleid, het financieel beheer en de financiële organisatie. Hierdoor heeft de raad invloed op de procedures rondom en de vormgeving van het financiële proces binnen de gemeente. De verordening geeft invulling aan de kaderstellende rol van de raad. De uitvoering van het in de verordening geformuleerde beleid ligt bij het college. De verordening is verplicht volgens artikel 212 van de Gemeentewet.

De vorige verordening had geen einddatum. Regelmatige actualisatie is noodzakelijk om te voldoen aan praktijk en regelgeving.

Belangrijke redenen voor deze herziening zijn: de invoering van de Rechtmatigheidsverantwoording college en de laatste aanpassingen daarop n.a.v. de jaarrekening 2023, onduidelijkheid rondom de wensen en bedenkingen procedure en de doorontwikkeling P&C-cyclus (samen met Auditcommissie).

De gewijzigde verordening is als **bijlage 1** bij dit voorstel gevoegd.

Beoogd effect

Door middel van vaststelling van deze verordening stelt de raad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Kader

Artikel 212 van de Gemeentewet verplicht gemeenten een Verordening financieel beleid, beheer en organisatie vast te stellen.

Argumenten

De Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025 is als bijlage 1 toegevoegd aan dit voorstel. Ons uitgangspunt is dat we de vigerende modelverordening van de VNG (november 2022) overnemen, tenzij... Dit betekent dat we in veel gevallen tekstueel de modelverordening hebben overgenomen, maar dat er inhoudelijk geen wijzigingen zijn. In een aantal gevallen is bekeken hoe vergelijkbare/ omliggende gemeenten het doen. Op een aantal onderdelen is de verordening inhoudelijk aangepast. De argumenten hiervoor zijn in dit voorstel nader toegelicht.

Het financieel beleid wordt op hoofdlijnen vastgelegd in deze verordening, nadere uitwerking van beleid vindt plaats in paragrafen binnen de begrotingscyclus (op deze manier wordt elk jaar integraal bekeken of het financieel beleid wijzigingen behoeft) danwel afzonderlijke nota's.

De wijzigingen ten opzichte van de Financiële verordening gemeente Renkum 2021 zijn in de Was- wordt tabel in **bijlage 2** in de lichtblauwe vakken weergegeven.

Hieronder volgen de belangrijkste wijzigingen.

Rechtmatigheidsverantwoording college:

Artikel 10. Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

Artikel 11. Voorwaardencriterium

Artikel 13 Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium

Deze artikelen staan op een andere plaats conform de modelverordening. De inhoud is gelijk aan de huidige verordening.

In artikel 10 is weergegeven dat we hetzelfde percentage blijven hanteren als de verantwoordings- en rapportagegrens die wettelijk moet worden gebruikt bij de accountantscontrole.

In artikel 11 is weergegeven dat we het normenkader blijven opstellen, conform de huidige verordening en zoals dat ook eerder werd vastgesteld voor de accountantscontrole.

Artikel 12 Begrotingscriterium:

Dit artikel is aangepast o.b.v. de Kadernota rechtmatigheid. De voorgestelde werkwijze is gelijk aan wat we hebben gedaan bij de Jaarrekening 2023.

Op basis van uitspraken in de Kadernota rechtmatigheid zijn overschrijdingen van lasten altijd onrechtmatig. In dit artikel leggen we vast dat overschrijdingen acceptabel zijn als:

- a. direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
- b. sprake is van een open-einde regeling.
- c. sprake is van een overschrijding binnen het bestaande beleid en binnen de afwijkingsgrenzen van artikel 5 lid 3.

Overschrijdingen van de lasten en de baten en overschrijdingen van de baten die tijdig zijn gemeld zijn rechtmatig. Op basis van de Kadernota rechtmatigheid leggen we in dit artikel vast wat 'tijdig' inhoudt. Die opmerking heeft de accountant ons ook meegegeven in het verslag bij de Jaarrekening 2023.

- Afwijkingen die zijn ontstaan na de laatste tussentijdse rapportage zijn tijdig gemeld wanneer deze zijn opgenomen in de jaarrekening.

Onderwerp

Actualisatie Verordening financieel beleid, beheer en organisatie

Datum

18 februari 2025

Kenmerk

2025-001571

Pagina

2 van 6

De begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken, maar niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering (wel in de programmaverantwoording).

In de paragraaf bedrijfsvoering geven we een toelichting op overschrijdingen van lasten die niet acceptabel zijn en onderschrijdingen van lasten en afwijkingen van baten die niet tijdig zijn gemeld.

De rest van de afwijkingen boven de grenzen die zijn afgesproken in deze verordening worden toegelicht in de programmaverantwoording, maar niet in de paragraaf bedrijfsvoering.

Wensen en bedenkingen procedure:

Artikel 8. Wensen en bedenkingen over grote onderwerpen

Het doel van een wensen en bedenkingen procedure is het voorkomen dat het college besluiten neemt met ingrijpende consequenties voor de gemeente, zonder dat de raad daarvan weet. Het voorstel is geen wensen en bedenkingen procedure te doorlopen bij aan- en verkoop van goederen, werken en diensten, mits passend binnen de vastgestelde begroting.

Wanneer activiteiten en budgetten zijn opgenomen in de begroting dan weet de raad dat het college daarmee gaat inkopen (aan- en verkopen zijn een bevoegdheid van het college).

Verder is het voorstel het grensbedrag voor de wensen en bedenkingen procedure bij het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties te verhogen van € 250.000 naar € 1.000.000, met uitzondering van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Het uitgangspunt hierbij blijft dat een gemeente geen financierder is (artikel 20 lid 3). Dit bedrag is verhoogd conform de werkwijze van een aantal andere gemeenten .

Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op achtervang overeenkomsten met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw, voor zover het de (her)financiering betreft van de in de gemeente gelegen woongelegenheden. Het WSW staat garant bij sociale woningbouw. Als gemeente fungeren we als achtervang.

Artikel 20. Financieringsfunctie

De verstrekking van leningen aan derden, binnen de publieke taak, is een bevoegdheid van het college en hiervoor is, behalve in geval van een eventuele wensen en bedenkingen procedure (zie art. 8), geen toestemming van de raad nodig. Het college bedingt waar mogelijk zekerheden en wanneer er risico's zijn moet een voorziening worden getroffen (lid 6), wat een raadsaangelegenheid is. We hebben hierin de modelverordening gevolgd.

Doorontwikkeling P&C-cyclus:

Bij deze doorontwikkeling is het uitgangspunt meer focus en sturen op hoofdlijnen. Deze doorontwikkeling pakken we samen met Auditcommissie op.

De gedachte is dat als de raad een P&C-document voorhanden krijgt wat minder omvangrijk is de hoofdlijnen helderder zijn en niet eerst de details en hoofdlijnen eruit hoeft te filteren. Hierdoor komt de raad beter in positie om tijdens de raadsbehandeling het juiste gesprek met elkaar aan te gaan. Hiervoor stellen we de volgende aanpassingen in de verordening voor:

Artikel 2. Vaststelling programma-indeling en paragrafen

In dit artikel stellen we voor te werken met programma's in plaats van producten. Met ingang van de nieuwe raadsperiode. Dit betekent dat we vanaf de Begroting 2027 met een (herziene) programma-indeling gewerkt wordt.

De meeste vergelijkbare/ omliggende gemeenten werken met programma's. Welke programma-indeling passend is, wordt samen met de Auditcommissie uitgewerkt.

Artikel 3.3: Incidentele baten en lasten

Conform het BBV nemen we in de begroting en jaarrekening een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma op.

We stellen voor de posten vanaf € 50.000 afzonderlijk te specificeren, in plaats vanaf € 25.000.

Artikel 5 Autorisatie begroting en investeringskredieten

Autorisatie per programma in plaats van product.

Het grensbedrag voor actieve informatieplicht, ad. € 100.000, geldt dan ook per programma .

Artikel 6. Tussentijdse rapportages

In lijn met de voorgaande artikelen 'per programma'. Daarnaast is het grensbedrag voor het rapporteren van afwijkingen verhoogd van € 25.000 naar € 50.000.

Overige wijzigingen:

Artikel 4. Kaders begroting: de post onvoorzien is momenteel €95.000 en ronden we af naar een rond bedrag van € 100.000.

Artikel 14. Waardering en afschrijving vaste activa: de bij dit artikel horende bijlage is geactualiseerd om aansluiting te krijgen met benamingen/ afschrijvingstermijnen die in de beheerplannen gehanteerd worden.

Artikel 16. Reserves en voorzieningen

Per abuis heeft in de Financiële verordening 2021 gestaan dat geen rente toegerekend wordt. We rekenen echter wel rente toe aan programma's ('rekenrente'). De verordening wordt nu in overeenstemming gebracht met onze werkwijze.

Artikel 28 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid

Dit is een nieuw artikel in verband met nieuwe wetgeving.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Draagvlak

Conform de Verordening Auditcommissie Renkum 2024' artikel 5 lid 2f heeft de Auditcommissie de taak: "de advisering over de verordeningen 212, 213 en 213a van de Gemeentewet".

Op 22 januari 2025 is de herziene verordening aan hen gepresenteerd. De Auditcommissie heeft aangegeven dat de herziene verordening technisch goed in elkaar zit en rijp is voor besluitvorming in de gemeenteraad. Het politieke oordeel is aan de gemeenteraad.

Onderwerp

Actualisatie Verordening financieel beleid, beheer en organisatie

Datum

18 februari 2025

Kenmerk

2025-001571

Pagina

4 van 6

Onze accountant heeft kennis genomen van de herziene verordening. Zij kunnen zich vinden in onze uitwerking van het begrip tijdigheid in artikel 12 Begrotingscriterium. Verder hebben ze geen opmerkingen bij het document. De bevindingen van de accountant zijn met de Auditcommissie gedeeld.

Aanpak/Uitvoering

Om een vergelijking te kunnen maken is in bijlage 2 een Was-woordt tabel opgenomen waarin de volgende onderdelen zijn terug te vinden:

- de voorgaande verordening;
- de modelverordening van de VNG;
- het voorstel voor de nieuwe verordeningen gemeente Renkum 2025. Hierin zijn de eerder genoemde punten aangepast.

Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande verordening zijn in de lichtblauwe vakken weergegeven.

In het verleden is gebleken dat er onduidelijkheid bestaat over de aanpak van de wensen en bedenkingen procedure. De procedure die we doorlopen bij wensen en bedenkingen is niet vastgelegd in de voorliggende verordening. Wel willen wij, in overleg met de griffie, bij dit voorstel een richtlijn voor de invulling van deze procedure aan u voorleggen. Waarbij we voorstellen dat het college de raad informeert over de door de fracties ingediende wensen en bedenkingen. Waarna de fracties binnen een bepaalde termijn kunnen beslissen of zij, gezien deze wensen en bedenkingen, het onderwerp willen agenderen voor een raadscommissie. Zie voor de te doorlopen procedure **bijlage 3**.

De herziene verordening wordt na vaststelling gecommuniceerd binnen de organisatie. Nadere toelichting wordt verstrekt aan degenen die hier bij hun taakuitoefening mee te maken hebben. Op deze wijze zorgen we ervoor dat de in de verordening genoemde bepalingen door de organisatie toegepast en geborgd worden.

Communicatie

De nieuwe verordening wordt binnen twee weken na vaststelling door de raad aan Gedeputeerde Staten gestuurd (art. 214 Gemeentewet).

Daarnaast zal de verordening worden gepubliceerd via www.overheid.nl (bekendmaking en stuk is er na te lezen). Na publicatie treedt de verordening in werking op de dag van bekendmaking en werkt terug tot 1 januari 2025.

Financiële consequenties

Geen.

Juridische consequenties

Conform artikel 212 Gemeentewet geldt een wettelijke plicht voor de gemeenteraad om een Verordening financieel beleid, beheer en organisatie vast te stellen.

De Financiële verordening gemeente Renkum 2021 wordt ingetrokken, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op begrotingen en jaarrekeningen die zijn vastgesteld voor de inwerkingtreding van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025.

De huidige programma- en productindeling blijft gehandhaafd tot en met de Begroting 2026.

Onderwerp

Actualisatie Verordening financieel beleid, beheer en organisatie

Datum

18 februari 2025

Kenmerk

2025-001571

Pagina

5 van 6

De verordening wordt binnen twee weken na vaststelling door de raad naar gedeputeerde staten gestuurd. De nieuwe verordening moet worden gepubliceerd op www.overheid.nl.
De nieuw vastgestelde verordening treedt in werking op de dag van bekendmaking en werkt terug tot 1 januari 2025.

WMO-aspecten

N.v.t.

Gezondheid

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Effect op vermindering regeldruk

Dit voorstel heeft geen effect op de regeldruk.

Alternatieven

Conform de Gemeentewet zijn gemeenten verplicht te beschikken over een Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (art. 212). Aan deze verordening is geen geldigheidsduur gesteld. De invoering van de Rechtmatigheidsverantwoording college en de laatste aanpassingen daarop n.a.v. de jaarrekening 2023, onduidelijkheid rondom de wensen en bedenkingen procedure en de doorontwikkeling P&C-cyclus geven echter aanleiding tot actualisatie van deze verordening.

Bijlagen:

- Bijlage 1: Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025
- Bijlage 2: Was-wordt tabel
- Bijlage 3: Werkwijze wensen en bedenkingenprocedure
- Bijlage 4: Raadsbesluit vaststelling Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Renkum 2025